

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 210/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Husťáka**, súdneho exekútora, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 20 Er 2453/2013 z 19. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 20 Er 2453/2013 z 19. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom okresného súdu, ktorý mu predchádzal. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté exekučné konanie sa začalo na základe návrhu oprávneného z 19. apríla 2013. Okresný súd vydal poverenie pre exekútora 13. mája 2013. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 25. septembra 2021 návrh oprávneného z 11. decembra 2019 na zastavenie exekúcie. Okresný súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že došlo k zastaveniu

starej exekúcie *ex lege*, sťažovateľ v zákonnej lehote nedoručil oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie a sťažovateľovi nepriznal nárok na náhradu trov exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že *„podal na príslušnom súde Podnet na zastavenie exekúcie, náhradu trov exekúcie a zaslanie spisu. Následne však obdržal podanie oprávneného – Návrh na zastavenie exekučných konaní oprávneným zo dňa 11. 12. 2019... Predmetný návrh súdny exekútor obratom zaslal konajúcemu súdu do schránky ÚPVS.“*. V nadväznosti na uvedené a obsah napadnutého uznesenia namieta, že okresný súd vôbec nerozhodol *„o podanom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie“* a vydal napadnuté uznesenie, s ktorým sa nevie stotožniť a ktoré považuje za svojvoľné, arbitrárne a protiústavné. Tvrdí, že okresný súd *„nerozhodol o podanom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie, ktorý bol podaný predtým ako nadobudol účinnosť ZoUNEK“*. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd sa nijako nevysporiadal s týmto návrhom, nerozhodol o ňom, a odôvodnenie napadnutého uznesenia preto považuje za chabé a nepresvedčivé. Okresný súd mal podľa jeho názoru aplikovať § 4 ods. 2 písm. a) až g) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), pretože návrh na zastavenie exekúcie bol podaný ešte pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. V tejto súvislosti vyjadruje svoj názor, že primárnym kritériom musí byť bezpochyby moment, keď nastal dôvod na zastavenie starej exekúcie, nehovoriac o prioritte povinnosti skúmať podmienky konania. Poukazuje aj na obsah skoršieho rozhodnutia II. senátu ústavného súdu (II. ÚS 468/2021), ktorý v uznesení o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa uviedol, že postup súdu, ktorým ignoroval § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 233/2019 Z. z., nepovažuje za správny, pričom je toho názoru, že v totožnej situácii opätovne došlo k nesprávnej aplikácii noriem zákona č. 233/2019 Z. z. Sťažovateľ je presvedčený, že neporušil žiadnu svoju povinnosť, čakal na rozhodnutie súdu o predloženom návrhu v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom do 31. marca 2017, bol sankcionovaný za to, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie a okresný súd mu navyše nepriznal nárok na náhradu trov exekúcie. Prezентuje názor, že okresný súd mal *„riadne posúdiť a ukončiť exekučné konanie na základe návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie v zmysle dôvodov stanovených exekučným poriadkom, ktoré dôvody nastali pred účinnosťou ZoUNEK“*.

4. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením označených práv postupom okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní argumentuje, že tým, že napadnuté uznesenie vydal sudca bez toho, aby predtým rozhodoval vyšší súdny úradník, bola porušená zásada dvojinstančnosti konania. K uvedenému dodáva, že túto zásadu síce ústava explicitne neupravuje a ani dohovor nevyžaduje, ale s poukazom na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 152/2017 z 28. februára 2017, v ktorom ústavný súd konštatoval, že ide o ústavnoprocený princíp, ktorému musí byť podriadená aj organizačná sústava súdov (II. ÚS 195/06), je toho názoru, že porušením tejto zásady došlo k porušeniu jeho procesných práv. Sťažovateľ tvrdí, že rozhodnutie sudcu o nepriznaní trov

sťažovateľovi malo za následok odňatie možnosti podať opravný prostriedok proti predmetnému uzneseniu, keďže odvolanie nie je prípustné.

5. Namietané porušenie svojich hmotných práv podľa ústavy a dodatkového protokolu vidí sťažovateľ v príčinnej súvislosti s namietanou arbitrárnosťou napadnutého uznesenia a nesprávnou aplikáciou noriem platného práva.

6. Porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vidí sťažovateľ v tom, že o „návrhu na zastavenie exekúcie oprávneného do dnešného dňa rozhodnuté nebolo“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

9. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím orgánu verejnej moci sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov (resp. iných orgánov verejnej moci) sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

10. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, ako aj prípad svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojoľli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

11. Podstatou ústavnej sťažnosti sú najmä námietky porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

12. Ústavný súd pri posudzovaní (ne)dôvodnosti predloženej ústavnej sťažnosti poukazuje na jej obsah, v ktorom sťažovateľ porušenie svojich práv argumentačne odvádza od tvrdenia, že okresný súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie. Z konaní vedených pod sp. zn. IV. ÚS 140/2022 a IV. ÚS 179/2022 ústavný súd zistil, že sťažovateľ požiadal okresný súd o zastavenie exekúcie z dôvodu dohody s oprávneným bez žiadosti o rozhodnutie v otázke trov exekúcie. Uvedené zistenia sú relevantné aj pre posúdenie teraz prejednávanej ústavnej sťažnosti. Následne sťažovateľ až podaním z 25. septembra 2021 doručil okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie z 11. decembra 2019, teda až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. Je zodpovednosťou sťažovateľa, resp. jeho právnej zástupkyne čo najpresnejším a relevantným spôsobom opísať a preukázať ním tvrdené skutočnosti podstatné pre posúdenie namietaného porušenia označených práv.

13. Ústavný súd na základe uvedeného skutkového stavu dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu, ktoré bolo riadne odôvodnené, sťažovateľ neopodstatnene namietal porušenie svojich procesných práv podľa ústavy a dohovoru, a tak jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu spočívajúci v porušení princípu dvojinštančnosti konania, ktorej nerešpektovanie má podľa názoru sťažovateľa automaticky viesť k záveru o porušení jeho práv na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces, ústavný súd poukazuje na bod 16 odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd označil dve neskoršie rozhodnutia ústavného súdu, v zmysle ktorých uvedený postup sám osebe nemožno považovať za zásah do práv sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti posúdil ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v tejto súvislosti už len dodáva, že neuniklo jeho pozornosti, že tento právny záver ústavného súdu bol formulovaný v identickej procesnej situácii v súvislosti so skoršou ústavnou sťažnosťou sťažovateľa (I. ÚS 502/2019), preto v podrobnostiach naň odkazuje.

15. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namietal aj porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré odôvodnil tým, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie. Ústavný súd k uvedenému konštatuje, že k zbytočným prieťahom v čase doručenia ústavnej sťažnosti nepochybne už nemohlo dochádzať, keďže predmetom tejto ústavnej sťažnosti je práve rozhodnutie, ktorým sa exekučné konanie právoplatne skončilo (a to aj v časti trov exekúcie, pozn.). Sťažovateľom označený návrh na zastavenie exekúcie bol konzumovaný práve napadnutým uznesením. Ústavný súd na margo uvedeného dodáva, že o ňom už nebolo možné ani len rozhodnúť, pretože okresný súd by tým duplicitne rozhodol o zastavení exekúcie, ktorej zastavenie už nastalo priamo zo zákona.

16. Pokiaľ ide o namietané porušenie hmotných práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd, vychádzajúc z obsahu predloženej ústavnej sťažnosti, konštatuje, že bola argumentačne založená na tvrdenom porušení práv sťažovateľa procesnej povahy. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia procesných práv napadnutým uznesením okresného súdu bola odmietnutá, jej nevyhnutným následkom je záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti aj v tejto jej časti, preto ju z uvedeného dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ďalšími návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu